Hırsızlık Ansiklopedisi

Yankesicilik ve yankesiciler

Kaç türlü yankesicilik vardır, yankesiciler nerelerde ve nasıl çalışırlar, bunlardan korunmak için neler yapmalı?.

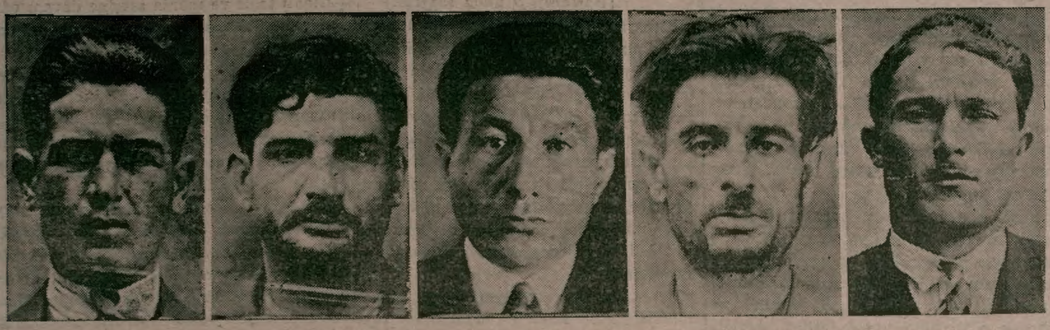

İstanbulun en meşhur yankesicilerinden beş tanesi

İzmirli Ali Rıza *David* *Osman Nuri* *Şakir* *Gül Abdullah*

— 1 —

Son Posta okuyucularına şayanı dikkat bir ansiklopedi hazırladım. Bunda ne meşhur adamların tercümei hallerini, ne tarihî, coğrafî malûmat, ne de ilmin, felsefenin ana hatlarını bulacaksınız. Benim ansiklopedim, «Hırsızlık ansiklopedisi»dir 17 fasılda bitecektir:

Sıralayorum:

1 — Yankesicilik,
2 — Kaldırımcılık,
3 — Karmanyolacılık..
4 — Kapkaç,
5 — Otel, plâj, hırsızlığı.
6 — Tırnakçılık,
7 — Asıkçılık,
8 — Muslukçuluk,
9 — Söğüşçülük.
10 — Dolandırıcılık,
11 — Manitacılık,
12 — Zarfçılık,
13 — Tavcılık,
14 — Definecilik,
15 — Dızdızcılık,
15 — Papelcilik,
17 — Kumar...

Hırsızlık ansiklopedisini takib edenler, yalnız enteresan bir yazı okumakla kalmıyacaklar, ayni zamanda yukarıda nevileri birer birer gösterilen 17 türlü hüner erbabından yakalarını kurtarmanın usullerini de öğreneceklerdir. Ayni zamanda bu kabil meslek erbabının kimler olduklarını.. kendilerine mahsus usullerini, meşhur vak'alarını yani kitaba geçmiş sabıkalarını, hattâ beynelmilel bir vaziyete gelenlerini de bileceklerdir.

Yankesicilik

Yankesicilik ne demektir? Uyanık bir adamdan maharetle parasını çalmak.

Yankesicilik altı nevidir.:

1 — Tramvay, tren, vapur ve sinema gişelerinde, giriş yerlerinde yeleğin iç cebi ile ceketin iç cebinin veya üstlerinin kesilmesi

2 — Kalabalık yerlerde yelek ve ceket ceblerinden saat veya cüzdan almak.

3 — Yolda giderken çarpmak suretile çalmak.

4 — Dalgın dalgın bir yeri, meselâ bir vitrini seyreden adamdan öteberi aşırmak.

5 — Pantalon ve caket ceblerine konan para ve saireyi aşırmak.

6 — «Babacığım» usulile çalmak.

Yankesiciliğin en müşkül tarafı

Yankesiciliğin en fazla maharete ihtiyac gösteren kısmı, tramvayda, vapurda ve sair kalabalık yerlerde yelek ve caket ceblerinin kesilmesile yapılmakta olanıdır. Bu nevi yankesicilik birden fazla adamla yani «şeriki cürm» ile başarılabilir ve ekseriyetle tramvayların arka sahanlıkları buna sahne teşkil eder. Yankesiciler, tramvaya atladıkları zaman, şöyle etraflarına bakar bakmaz, paranın kimde olduğunu anlarlar! Neden? Çünkü, cebleri dolu olan, eskiden kalma bir itiyad ile ikide

Yankesici Muzaffer

birde, (belki yankesici gelmiştir) düşüncesile, ceblerini yoklar.. yoklar!

İşte, dünyalık sahibi zatın bu hareketleri yankesicilerin etrafı kolaçan eden gözlerinden kaçmamıştır. Hemen, tavşanı kıstıran bir tazı gibi tertibat alırlar. Biri, para sahibinin önüne geçer. Diğeri de arkasına. Tramvay virajlardan dönerken arkaya gelen, önündeki adamı kızdıracak ve rahatsız edecek derecede tazyik eder. Bu hareketlerin tekerrürü ayni zamanda mutahatabda bir şüphe de doğurmuştur. Adamcağız, hiddetle arkasında bulunan şüpheli şahsa döner, ters ters bakar, hattâ söylenir ve tehdid makamında da gözlerini onun üstünden ayırmaz. İşte, ne olacaksa bu sırada olur. Önde bulunan ince san'atkâr meydanı tamamen boş bulmuştur. Karşısındaki adamcağız, onun ne iş ile uğraştığını farketmez bile. Böylece yeleğin iç cebi kesilmiş, paralar sahibini değiştirmiş olur.

Eğer, hedef yelek değil de ceket ise, o da ayni şekilde kazaya uğrar.

Her iki yankesici, artık, tramvay arabasında durmağı tabiî ihtiyata muvafık bulmazlar. Acele acele aşağı atlarlar.

Fakat, bu atlayışın da kendine mahsus bir usulü vardır. Durak yerinde inilmez, tramvay son sür'atle giderken inilir.

Parası çalınan adamın hiç bir şey nazarı dikkatini celbetmemiştir. Eğer, tramvaydan koşu müsabakası yapar gibi inen ve kaçan iki adamı farketmiş ise ve bunları fotoğraflarından tanıyabilmiş ise, çok geçmeden, paracıklarına kavuşabilir. Polis müdürlüğünün dosyası, onun eşkâl tarifi ve fotoğraf teşhisi ile «gaibden haber» verebilir. Fakat mağdur, bu izahatı veremezse paralar kaynar, gider mi dersiniz? Hayır! Yalnız polis müdüriyeti memurları biraz daha fazla yorulmuş olurlar, o kadar!

Gişe önlerinde

Vapur, tren gişelerinde vesair kalabalık yerlerde yapılan yankesiciliğe gelince, bu iş tek adam ile de olabilir, çift şahıs ile de. Yalnız, cebden aşırılacak saatin veyahud cüzdanın ele geçirilmesinin « âdab ve erkânı » vardır! Meselâ, kalabalık arasına düşmemek için, sırayı kaybetmemek için ileri doğru uzatılan bir kol veya bir gazete, ne güzel işe yarar, bilseniz! Çünkü, bu suretle göze kestirilen adam, kendi cebini göremiyecek bir vaziyete sokulmuş, bir kol veya bir gazete ile gözlerine adeta bir kara perde çekilmiştir. Sonrası malûm: Ver elini portföy, altın saat, hattâ kordon da beraber...

Ondan sonra da, yankesicilere haberi olmadan ziyafet çeken zatı muhterem feryadı verir tabiî...

Kalabalıktan istifade

Yolda, acele bir işiniz yüzünden hızlı hızlı giderken de ceblerinizin kazaya uğraması itimal dahilindedir. Bu nevi yankesiciliğin erbabları çarşı, pazar gibi kalabalık olan piyasa yerlerini kollarlar. Satıcıların, yük arabalarının ve halkın üstüste geldiği bir sırada, siz de kendinize bir yol bulup gitmek istiyorsanız, ayni maksadı güden, fakat aksi istikametten gelen adamla müsademe etmeniz muhakkaktır! Telâş içinde, olan bitenden haberiniz olmaz bile!

Fakat az ileride elinizi cebinize atarsanız, paracıklarınızın yerinde yeller estiğini görürsünüz!

Vitrin önlerinde

Ayni zamanda, kalabalık caddelerde vitrin seyretmeğe de pek heveslenmeyiniz. Varsın gözleriniz, ya tarihî bir tablovu, ya güzel bir kumaşı eksik görsün. Hele sizin gibi meraklılar da oraya toplanmışlar ise doğru yolunuza gidin. Yoksa « doğru yoldan ayrılanlar »ın şerrine uğramanız yüzde yüzdür. Kalabalığa girerken, veya vitrin seyranından vazgeçip de aradan sıyrılmağa çalışırken kilonuz değil, fakat yükce hafiflemeniz mukadderdir!

Pantalon ve ceket ceblerine konan büyük kıymette paraları da hatırdan çıkarmamak lâzım. Bunun da ekseriyetle iki çaresi vardır: Dalgın olmamak, aksamları fazla kaçırmamak. Yoksa tramvayda ayakta kalmış iseniz yanınızdaki veya tramvay basamağına asılan şahıs boş durmayabilir. Sizin dalgınlığınızın bir köşesine onunki de geliverirse, bazan eller, cebleri şaşırabilir.

"Babacığım, amcacığım,, usulü

«Babacığım, amcacığım» usulüne gelince: İnsan insana kavuşmaz, dağ dağa kavuşur, derler. Senelerdir görmediğiniz bir arkadaş, bir akraba, hattâ bir hemşeri sizinle burun buruna gelebilir. Eğer biraz safca iseniz, karşınızdaki hasretzedeniz: «Babacığım, amcacığım» diye safiyane bir maksadla boynunuza sarılıverir. Onun için, benden okuyucularıma, dostuma bir tavsiye: Allah, hepimizi «emeksiz evlâd»lardan korusun!

Sabih Alaçam

(Arkası var)

Hırsızlık Ansiklopedisi

Kaldırımcılık nedir?

Meşhur Fındık Fatma bu usulün en tanınmış simasıdır. Fındık Fatma ölmüş, fakat birçok halef bırakmıştır

Kaldırımcı Uzun İsak — *Kaldırımcı Saime* — *Kaldırımcı Çakır Vahan* — *Kaldırımcı Sariko Jozef*

— 2 —

Dün, hırsızlığın 17 cinse ayrıldığını ve bunardan birincisi olan yankesicilığin teknik hususiyetlerini yazmıştım.

Yalnız, 6 nevi bulunan yankesiciliğin umumî tasnif haricinde kalan orijinal bir tarafı daha vardır. Bu tarzın mucidi —Allah taksiratını affetsin!— Fındık Fatma merhumdur. Civelek bir taze olan ve genç yaşında ölen bu kadının tuzağı şu idi: Cinsî cazibe!

Fındık Fatma, bilhassa, kadına yüzü pek yumuşak olması icab eden çağa gelen erkekleri, yani ihtiyarları gözüne kestirirdi. Kurbanlarının, konuşma esnasında ötesini berisini gıdıklar gibi yapar, bu arada cebdeki yahud kuşak içindeki cüzdanın yerinde yeller eserdi!.

Fındık Fatma, artık gözlerini bu fani dünyaya yummuş bulunuyor. Lâkin, onun halefleri yetişmemiş değildir. Bu kadın yankesiciler, Fındık Fatma gibi işvebaz olmadıkları için erkeklerden ziyade hemcinslerini tuzağa düşürmekte mahirdirler. Usulleri de şudur:

Tramvaya binmek ve el çantasından parayı deve yapmak!

Fakat, paranın deve yapılması için, işin kendine göre bir usulü vardır; hem de masrafsız bir usulü: Bir yudum tükürük! Evet, göze kestirilen kadının omuzuna yavaşca, kimseye çaktırmadan ufak bir tükürük atan yankesici kadın, sonra, bir şeyden haberi yokmuş gibi masum bir eda ile:

«— Hemşire hanım, omuzunuzda tükürük var!»

Der. Zavallı kadın, tabiî telâşlanır. Bereket versin ki, yanında bir yardımcı vardır. Yankesici kadın, imdadına yetişir ve sorar:

«— Bir mendiliniz var mı?»

Mendil istemenin kerameti şudur: Çantanın açılması ve paraların miktarı ile nerede olduğunun görülmesi! Ondan sonra bütün mesele, el çabukluğu marifettedir! Yankesici kadın atik davranır ve çanta sahibinden önce çantaya el atar, mendili alır, kadının omuzunu siler ve mendili tekrar yerine koyar! Onun bu iyiliği, mukabelesiz kalmamıştır: Yakası tükürüklü kadın, hem teşekkür ve hem de çantasının bütün muhteviyatını, haberi olmadan takdim etmiştir!

Yankesicilik bahsine nihayet verirken gülünç bir vak'ayı da anlatayım: Bir gece, apukurya maskarası kılığına giren yankesiciler, Beyoğlu caddesinde hokkabazlık yaparlarken ötekinin, berikinin cüzdanlarını da çalmağı ihmal etmemişler! Bu yüzden, merkez, bir, iki saat içinde bir çok müştekilerle dolmuştu!

Kaldırımcılık

Kaldırımcılık: Bu nevi hırsızlar, kadınlardan da çıkar, erkeklerden de. Kaldırımcılar, çarşılarda, dükkânlarda, mevsimine göre para üzerine, eşya üzerine iş yaparlar! Bunlardan başka, vapur iskeleleri, yolda giden yük arabaları da onlar için, bir iştigal ve ticaret sahasıdır!

Kaldırımcılığı san'at haline getirmiş üç kadın tasavvur edelim. Bunlar, meselâ bir manifatura mağazasından içeri daldılar, değil mi? İçlerinde en yüzüne bakılır kim ise o tezgâhtara yaklaşır, mal çıkartmağa, bunları tetkike ve pazarlığa başlar! Pazarlık safhasının «lâzım gayri müfarki», tezgâhtara cilve yapmak, zavallıyı oyalamak, gözlerini kadından ayırmamasını temin etmektir.

Bu sırada, müşterinin arkadaşları boş durmuş değillerdir: Vaziyetin müsaadesine göre, ya bir, iki ipekli parçayı mantolarının içine yerleştirmişler dir; yahud da çekmecedeki parayı cebe atmışlardır. Tezgâhtarı meşgul eden fındıkçı müşteri ise, işlerin yolunda gittiğini anlar anlamaz tavrını değiştirir; suratı asar, tezgâhtara, değerinden ziyade para istediklerini söyler ve hep beraber çıkıp giderler.

Ondan sonra, polis müdüriyeti II inci şubesinin sivil memurları ayıklasınlar pirincin taşını...

Erkek kaldırımcılara gelince, bunlar bilhassa yaz mevsiminde faaliyete geçerler. İki, üç arkadaş bir araya gelip meselâ bir manifatura mağazasından içeri girerler. Dükkân sahibinin çırağı yoksa ne âlâ... Varsa, herhangi bir bahane ile çocuğu dışarı gönderirler: Meselâ bir sigara, bir kibrit, bir su isteği ile... Ondan sonra başlar pazarlık.. Zavallı dükkâncı zaten sıcaktan bunalmıştır. Bir yandan da bu müşkülpesend müşterilere mal beğendirmek için çene çalar ve... Duvara astığı ceketinin cebinde kalan cüzdanını, yahud çek mecesindeki paracıklarını unutur! Eh, unutulan mal, kaybolmuş sayılmaz mı? Bizim açık gözler de öyle yaparlar zaten!

Ha bu münasebetle okuyucularıma vapura, trene, geç kalmamalarını, yahud müteakib tren veya vapuru beklemelerini tavsiye edeceğim: Çünkü, eski tabiri ile «menzili maksuda» yarım saat, bir saat geç gitmek mi zararlıdır, yoksa eve, veya herhangi bir yere meselâ bir sevgiliye götürülen kıymetli bir paketin, bir hediyenin zayi olması mı?

Çünkü, acele bilet almak maksadile yere bırakılan paketinizin kanadlanıp uçması işden bile değildir. Bu sebeble, bu gibi kalabalık yerlerde daima II inci şube III üncü kısmın açık göz memurları, halka göz kulak olmak için dolasıp dururlar. Bilhassa, kaldırımcılığın bu nevini, profesyonel olmıyan açık gözler bile yapmaktadırlar!

Kaldırımcılar, içi her nevi eşya ile dolu yük arabalarını da kollarlar, onların peşlerine, tramvaylara asılan çocuklar gibi, takılırlar. Araba, tenha bir yere, bir köşe başına geldi mi, içine el atarlar. Gözü, ileride olan arabacının arkada neler geçtiğini bilmesine imkân var mı? Hem, bu faydalı bir usuldür: Faili, gören olmamıştır! Amma, mallar, yerine noksan teslim edilecekmiş: Bunu da kaldırımcılar düşünecek değil a!

Karmanyolacılık

Karmanyolacılık: Karmanyola, ışıksız, karanlık köşe başlarında ve hemen hemen daima gece yapılır. Ani olarak karşınıza çıkan iki, üç kişiden sakınmak lâzımdır! Meselâ, sizden bir ateş istediler, değil mi Aldırmayıp yürüyün! Eğer, sözümü dinlemezseniz, başınıza şunlar gelebilir:

I — Ani bir muşta ile yere düşürülmek,

II — Tepeden aşağı bir çuval içine girmek,

(Devamı 10 uncu sayfada)

Sabih Alaçam

Hırsızlık Ansiklopedisi

(Baştarafı 9 uncu sayfada)

III — Ceketinizin birdenbire tersine döndürülmesile yere kapaklanmak.

IV — Boynunuza atılan bir kemend ile bir adım bile atamadan eli, kolu sımsıkı bağlanmak.

Ve sonra da, altı kaval, üstü şişhane kalmak!

Yalnız, son zamanlarda karmanyolacılık, memleketimizde tamamen kalkmış gibidir. Neden? Çünkü polisimiz, karmanyolacılığı yoketmek için, birçok cezrî tedbirler bulmuştur! «Onlar nedir?» diye sorarsanız, söylemekte mazurum. Zira, bu tedbirler âmmenin hukukunu muhafaza için gizli tutulan zabıta sırlarıdır!

(Arkası var)

Hırsızlık Ansiklopedisi

Otel hırsızları

Otel hırsızı, bir tüccar, bir mirasyedi benzeridir, içine kurulduğu otomobilden daima küçük dağları ben yarattım, diyen bir eda ile iner. Bol bahşış vermesini bilir. Hiç birşeyi beğenmez

— 3 —

Kapkaççılar

Kapkaç: Köklerine kibrit suyu ekilen karmanyolacıların yanına kapkaçlar da gitmiştir. Kapkaççılar, bilhassa kadınlara musallat olurlardı. Tenha sokaklardan, yangin yerlerinden geçen ihtiyar ve dalgın kadınları kollarlardı. Bu zavallıların koltuk altlarına sıkıştırdıkları el çanta - larını birdenbire kapar, kaçarlardı. Yolda, ihtiyaten avenesi olan kapkaççı, eğer kendini ve çaldığı çantayı tehlikede gö - rürse, onu arkadaşına ciro eder, caddeyi tutardı. Fakat, bugün artık bu şerirler yalnız zabıta tarihine malolmuşlardır. İkinci şubenin vukuatı zabıta raporları arasında kapkaç vak'ası görülmemekte - dir.

Otel hırsızları

Otel hırsızı, zengin bir müşteri tavrı takınmasını, uzak bir yerden geliyormuş hissini vermek için ellerine bavullar almasını, otele inmeden önce telefonla kendisine yer hazırlatmasını, bahalı esvabların mazhar olacağı itimadı takviye için azametli bir tavır takınmasını bilen sahte bir tüccar, bir mirasyedi benzeridir. İçine kurulduğu otodan, küçük dağları ben yarattım, diyen bir eda ile iner. Bavullarını dairesine taşıyan garsona, göz boyamak için, okkalı bir bahşiş de verir. Fakat arkadan suratını ekşitir:

Otel hırsızı bir baba ve oğul: Rauf ile oğlu İbrahim Nezihi

Meşhur otel hırsızlarından (yukarıda) Abdürrahman Ziya, (sağda) Asaf, (solda) Topal Münir

« — Bu odayı hiç beğenmedim. Daha lüks bir yer isterim!»

Zengin müşteriyi gücendirmek olur mu, hiç? Hemen bayımızın arzusu bin bir özürle yerine getirilir. Garson, bavulları tekrar taşır, tekrar da bahşiş alır. Ondan sonra banyo, yemek faslı başlar. Bu işler de bittikten sonra sokağa çıkılır.

Artık, otelin santralı matmazelin vay başına gelenler: Beşer, onar dakika fasıla ile telefonlar başlar. muhavereler, aşağı yukarı şu şekilde olur:

«— Bay... Orada mı? ya, demek sokağa çıktılar! O halde gelince söyleyin: Ben... yim. Bu akşam Tarabyada... da bekli - yorum.»

«— Bay ..... ı verir misiniz matmazel? Yoklar, öyle mi? Gelince hatırlatınız» Bay..... sizi ..... ye davet etti diye!»

Ve saire... ve saire...

Telefon eden adamlar, zengin ve muteber zatlardır. Randevu verdikleri yerler de, şehrin en lüks otel ve gazinolarıdır.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Sabih Alaçam

Şubat 11

Hırsızlık Ansiklopedisi

(Baştarafı 8 inci sayfada)

Bunlara şaştınız tabii: Öyle ya, bir hırsız, tanınmış tacirleri, büyük memurları, hattâ siyaset adamlarını nereden bilecek? Yoksa, onlar ile sahte bir hüviyetin sa - yesinde dost mu olmuştur? Hayır, ne bu, ne şu! Kibar hırsızımızın cebinde telefon parası yok değil a! O halde herhangi telefon olan bir yerden ben şuyum, ben buyum diyerek kendi kendini aramasına kim mani olabilir

Görüyorsunuz ya, basit fakat tesiri büyük bir hile: Akşam üstü, otele dönen hırsız bir yığın davetlerle karşılaşır. Lâkin, onların hiç birini mühimsemiyen bir tavır alır. Bu suretle fazla itibar kazanmıştır. Ona hürmette kusur edilmemek için herkes gözünü dört açmıştır. Halbuki hırsız beyefendimiz, bu ara boş durma - mış, otel müşterileri içinde kalantor zatlardan birini gözüne kestirmiştir. Bu avı elden kaçırmamak için, adamcağız kol - lanmağa başlanmıştır bile. Nihayet bu fırsat da gecikmez. Zengin müşteri, banyoya veya 100 numaraya girdiği zaman, o da, odasına girer; bir an içinde yükte hafif, bahada ağır bulduklarını kaptığı gibi, kimseye çaktırmadan, bütün so - ğukkanlılığile sokağa çıkar. Ondan sonra tabana kuvvet, git gidebildiğin kadar..

Az sonra hırsızlık hâdisesi meydana çıkar. Zavallı garsonların başı derde girer. Çünkü, hiç kimse böyle kibar bir müşterinin hırsızlık yapacağını ummadığı için otel müstahdemlerinin günahına girilir!

Bu vaziyet,, II inci şube, III üncü kısım memurlarının işe müdahale etmesine kadar devam eder. Vakta ki kaybolan müşterinin odasını gözden geçiren memurlar, bavulu açarlar. İşte, o zaman foya meydana çıkar. Zira, bavuldan şu kıymetli eşya zuhur edegelmiştir: Çuval parçaları, bezler, kiremid kırıntıları ve taşlar ile tuğlalar...

Plâj hırsızları

Plâj hırsızları, kapıları mandalla, çengel ile açıp kapanan ufak kapılara değil, oda halinde bulunan ve saat ile, gün ile tutulan dairelere musallat olurlar. Bunun için de kasaya paralarını, mücevherlerini teslim etmiyen, beraberinde alakoyan müşterileri kollarlar. Böyle bir avı ele geçirdiler mi, adamın kumlara uzanmasını, denizde açılmasını beklerler! Sonra, o odanın müşterisi imiş gibi, anahtarı teslim alan garsonu bulup:

«— Oğlum, ... numarayı aç, sigaramı alacağım!» gibilerden bir söz söylerler! Garson, kalabalıktan müşterilerin yüzlerini unutmuştur bile! Âleme de «tetkiki hüviyet» memuru gibi kim olduğunu soracak değil ya! Bu yüzden, kilidli kapı açılır, cüzdan da gider, elmaslar da! Hattâ dahası var. Oranın müşterisi, belki parasını kasaya teslim etmiş te makbuz almıştır. O zaman bu makbuzu kullanmanın ne zorluğu var ki? Acele acele giyinen hırsız, kasaya plâjdan alınan makbuzu verir, cüzdanı alır, savuşur, gider!

Tırnakçılık

Tırnakçılar, iki veya üç kişi olarak çalışırlar. Bunların dadandıkları yerler, dükkân ve mağazalardır. İçeri girdiler mi, ne alacaklar ise söyler, bakar, beğenirler. Sonra, bir ellilik veya bir yüzlük vererek hesabı görürler. İş, buraya kadar namuslu bir safha gösterir. Fakat dalaverenin rengi de kendini belli etmekte gecikmez. Çünkü, müşterilerden biri mızıkcılığa başlamıştır. Arkadaşına der ki:

«— Malları beğenmedim. Hem güzel değil, hem de pahalı aldık!

— Evvelce neye söylemedin?.

— Vakit bırakmadın ki! Yangından mal kaçırır gibi, çabuk çabuk paket yaptırdın. Ağzımı açmağa vakit bulamadım. Paraları gâvur ettin!

— Ne kızıyorsun yahu? Beğenmedin ise almıyalım!

— Öyle ise iade et!»

Bu muhavere biraz daha kızışır. Tam bu sırada bozdurulan paranın üstü iade edilmiştir. Adam, mal sahibinin gözü önünde, biraz önce kendisine verilen paraları, avucundan başka bir yere koymadan, hiddetli hiddetli geri verir:

— Al paralarını birader! Ver benim yüzlüğü, der!

Dükkâncı, bir şeyden şüphelenmez. Ufak paraları alıp, yüzlüğü hiddetli müşterilerine iade eder. Fakat bu arada, parmakların arasından bir onluk, iki beşlik filân yok olmuşlrdır.

Vakta ki akşam üstü kasa hesabı görülür. İş te o zaman anlaşılır: Yani, iş, işten geçtikten sonra...

(Arkası var)

Gece hırsızları

Soyulacak dükkân veya evin bazan duvarını, bazan da çatısını delmek icab eder. Fakat böyle işler gürültüsüz becerilemez. Onun için bu ev veya dükkânın önüne bir otomobil getirtilir. Otomobil bozuktur. Orada motörü gürültü ile işletilerek tamir olunur.

— 4 —

Kasa hırsızları kalmadı

Dün otel, plâj hırsızlarını yazmıştım. Sırası gelmişken, bugün de kasa hırsızlarına, gece hırsızlarına temas edeceğim.

Eskiden kasa hırsızlığı çok olurdu. Bugün onlar da hiç yok denecek kadar azalmışlardır. Çünkü, evvelce memleketimizde birçok ecnebi hırsız vardı. Bunlar, bilhassa İtalyadan, Macaristandan ve Yunanistandan gelirlerdi. Fakat polisimizin sıkı takibi karşısında hududlarımız içinde bulunanlar, yakayı ele vermişler, kodesi boylamışlardır. Hariçteki arkadaşları ise, onların âkıbetine uğramamak için Türkiyenin semtine uğramamağa başlamışlardır.

Gece hırsızları

Gece hırsızlarına gelince: Bunlar, kapılara maymuncuk uydurmak, duvar delmek, pencere açmak suretile evlerden içeri girerler. Yükte hafif, pahada ağır ne varsa, usulcacık alır, götürürler. Gece hırsızları ile yankesiciler, diğerlerine nisbetle daha cüretkârdırlar. Meselâ bir dükkânı soyacaklar, değil mi? Damdan, yahud arka duvardan içeri girerler. Fakat, duvar delinirken, damdan çinkolar, kiremidler kalkarken az, çok gürültü olmaması imkânsızdır. Böylece yakayı ele vermemek için ekseriyetle şu tedbire baş

Muslukçu Tevfik

Muslukçu Necmi

Arnavud Şükrü
Gece hırsızı

Davulcu Mustafa
Gece hırsızı

vururlar. Soyulacak dükkânın önünde, tesadüfen bir otomobil bozulur. Artık gürültülü bir tamir faslı başlamıştır. Oto, yüksek sesle işletilir, Gene tekerlekler dönmez! Gaz borusu kullanılır. Makinenin birçok yerleri sökülür, çekiçler kullanılır. Bu tamir epeyce sürer. Dükkân, tam takır, kuru bakır kalıncıya kadar!

Gece hırsızlığı yapan bazı açıkgöz hizmetçiler de vardır. Evdeki işe yarar ve kolaylıkla kaldırılması mümkün birçok eşya, bir gece, yok oluverir. Ondan sonra, sabaha karşı, herkes kalktığı zaman soygun meydana çıkar. Fakat, eve hırsız girmiş zannedilir.

Gece hırsızlıklarının önüne geçmek için, sabaha kadar gezen devriyelere, bekçilere halkın gösterdiği itimad tam yerindedir. Lâkin, biz vatandaşlar da polisimizin vazifesini kolaylaştırmağı düşünmeliyiz. Yatmadan evvel, sokak kapısını sürmelemeği unutmamalıyız. İçeri girilebilmeğe müsaid olan pencerelere birer kanca takmalıyız. Ev içinde duyulan tıkırtılara, sıcak yataktan kalkmamak için: «Kedi fareyi kovalıyor, sıçan, mutfakta tabakları deviriyor!» bahanelerini bulmamalıyız.

(Devamı 12 nci sayfada)

Sabih Alaçam

Hırsızlık ansiklopedisi

(Baştarafı 8 inci sayfada)

Bir şeyden, bir gürültüden şüphelendik mi, derhal karyolamızın başucunda bulunan elektrik düğmesini çevirmeli, yataktan, kuvvetli öksürüklerle kalkmalı, hattâ, evin içinde yalnız isek, birkaç kişi varmış hissini vermek için:

«— Amca, uyandın mı?

«— Oğlum, bana bir su ver.

«— Abla, daha yatmadın mı?»

Gibi sual ve cevablarla ve sesimizi az çok değiştirerek konuşmalıyız! Böylece, hırsızı kaçırmak mumkün olabilir.

Burada şunu da söyliyeceğim: Ani olarak hırsızı yakalıyacağım fikrile ihtiyatsızca hareket etmek te doğru değildir. Çünkü, gece hırsızı her ne pahasına olursa olsun, ele geçmemeği düşünmek mecburiyetindedir ve tabiatile can korkusu içindedir. Bu hususta müessir bir tedbir olmak üzere, evlerimizde bir düdük bulundurmak muvafıktır. Bir tehlike vukuunda, açık bir pencereden düdük çalarsanız, civarınızda dolaşan bekçi ve polislerin yetişmesini temin etmiş olursunuz. Fakat, bu noktada çok ihtiyatlı ve sabırlı hareket eylememiz lâzımdır. Düdük çalmağı suiistimal etmemeliyiz. Çünkü bu suretle polisin vazifesini işkâl ile diğer bir mahalde herhangi bir suçun işlenmesine meydan vermiş oluruz.

Askıcılar

Askıcılar tetik ve çok kurnaz olan hırsızlardır. Askıcılar, hiç eşkâl vermemek kaygusile hareket ederler. Meselâ, bir dükkâncı bir iş zımnında bir an için olsun, diğer bir yere, bir komşusuna, para bozdurmak veya bir şey söylemek maksadile gidebilir. Böyle fırsatları kollıyan, gözliyen askıcılar, derhal içeri girerler. Kaş ile göz arasında adamcağızın duvara asılı bulunan ceketini salıa sırt edip caddeyi tutarlar.

Yahud, uzun bir tren yolculuğunda, sıcaktan bunalmış, ceketinizi kompartımandaki çiviye takmışsınızdır. Sizin, yalnız olarak kaldığınızı ve bir ara da şekerlemeye başladığınızı gören askıcılar bu fırsatı kaçırmazlar, gözlerinizi açtığınız zaman yalnız yelek ile kaldığınızı görürsünüz. Veya, tren bir istasyona gelmiş, size de hararet basmıştır. Vagondan uzanıp, oradaki satıcılardan birini çağırır, pazarlığa başlarsınız. Işte. bu meşgale anında kompartıman kapısı açık kalmış bulunabilir, yahud yavaşça açıverirler. Arkanıza döndüğünüz zaman ceketinizin yerinde yeller estiğini görürseniz. hiç hayret etmeyin!

Hattâ, yaz günleri, açık bir pencere önünde uyumuş bulunabilirsiniz. Bu fırsatı ganimet bilen askıcılar da yok değildir.

Bilhassa kadınlarımız, el çantalarını dikkatle muhafaza etmelidirler. Trende vapurda giderken etrafın seyrine dalmak, bir dükkânda alışveriş yaparken manifatura eşyasının çeşidlerine tamamen zihin vermek doğru değildir. Neden? Zira, tabiatin seyrine doyum olmazken, kumaşların fiatları üzerinde münakaşa yapılırken bir kenara bırakılan çanta, sahibinin nermin elleri yerine, hoyrat parmaklar ile örselenebilir! Bu sebeble, kadınlarımız çantalarını daima ya ellerinde tutmalı, yahud kulpunu koluna geçirmelidirler!

Muslukçular

Muslukçular, camilere musallat olan hırsızlardır ve muslukçuluk bu bakımdan enteresandır. Çünkü, ibadethaneye giden bir şahıs, sırkat ile dua mefhumlarını bir araya getiremez. Binaenaleyh, aklına da hiçbir şeyden şüphe etmek gelmez. Eğer, namaza da biraz gecikmiş ise, gönül rahatlığı ile ceketini çıkarır, abdest alacağı musluğun yanına, şadırvanın sütunlarında bulunan çiviye asar. İşte bu sırada çok sofu görünmesini bilen ve gûya dualar okuyan hırsız, adamcağızın yanına gelir ve o da abdest almağa başlar. Saf zat, bu sırada yanındaki sofuya dikkat etse, onun abdesti çok yanlış aldığını, bir kolunun musluğun altında olmakla beraber, diğer kolunun kendi ceketinin ceblerine doğru gittiğini görür. Yahud, hırsızın bir eli, kendi ayağını yıkarken, diğer eli iskele, alabanda dolaşmaktadır.

Muslukçular, diğer bir şekilde de hırsızlık yapmasını bilmez değillerdir. «Nezafet, imandan gelir» sözü meşhurdur. İşte, bu kaideye uymıyan bir mahzuru ileri sürerler, herhangi bir yerinizdeki kiri bahane ederler:

«— Beybaba, arkan pislenmiş» gibilerden size yardım etmek çaresini bulurlar. Bu arada arkanızın mevhum kiri temizlenir amma, cüzdan da gitmiş olur. Siz, her şeyden habersiz, namaz dönüşü çarşıya, pazara uğrarsanız, o zaman feryadı verirsiniz...

(Arkası var)

Dolandırıcılar ve usulleri

İş arayanın parası iş bulmadan nasıl alınır, başkasının olan arsa nasıl satılır, kıymetli mücevherler nasıl adi cam parçalarına tahvil edilirler?

Genç Ahmed

Terzi Şevki

Hayreddin

İstanbulun meşhur dolandırıcılarından üç tane

— 5 —

Söğüşçüler

Söğüşçülük, uyuyan bir adamın üzerinden öteberi çalmak demektir. Sövüşçülüğün, yankesicilikten farkı bu bakımdandır.

Meselâ, öğle sıcağında, Gülhane parkındaki banklara oturmuş ve bir ara uyuya kalmış bir insanı tasavvur edelim. Adamcağızı, kendi işleri için biçilmiş kaftan seçen söğüşçüler hemen pusu kurmakta gecikmezler. Bunlar iki kişidir: Biri, gözcülük eder, diğeri lkönce uyuyan adamın çabuk uyanıp uyanmadığını öğrenir. Bu malûmatı almak için. söğüşçülerin basit bir usulü vardır. Yoldan geçermiş gibi yapıp, şekerleme yapanın ayağına çarpmak. Eğer, uykusu hafif bir insan ise hemen kendini toplar. O zaman:

«— Affedersin babalık!» cevabını alır. Zavallı böylece tehlikeyi atlatmış olur. Fakat uykusu, sağır sultanınki gibi ise vay başına gelenler... Ceblerini boşaltacak olan sövüşçü, hemen yanına oturuverir ve yavaş yavaş tilki uykusuna yatar. Yanındakinin üstüne, uyuyormuş ta haberi yokmuş kabilinden bir elini uzatır Hattâ, zavallıyı, sanki sevgilisine kavuşmuş âşık Kerem gibi kucaklar bile.

Bu sırada aynasızlardan biri - zabıta memuru - görünmüş ise gözcü hemen parolayı verir:

«— Kık, kık!»

Bu işaret, kalk, kaçalım demektir ve tabiî her ikisi de kaçar amma, cüzdan da beraber!

Sövüşçüler, fırsatını bulurlarsa, hareket etmek üzere bulunan yolcu vapurlarına da musallat olurlar. Güvertede, vapurun salonlarında sanki yolcu imişler gibi dolaşırlar. Kalabalıkta, hem el ile, hem de jiletle iş görürler. Gemi kalkmak üzere iken de, yolcuları teşyie gelmiş gibi, ellerinde bir mendil, gözlerini sile sile uzaklaşırlar. Onların gözyaşları sebebsiz değildr. Çünkü, artık deniz üstünde bulunan gemideki yolcular arasında «Kayıb, kayıb, neyin kayıb?» şakası sahici olmuştur!

Dolandırıcılar

Dolandırıcılar, yankesiciler gibi sınıf sınıftır. Meslek erbabının kendilerine mahsus aşırma tarz ve usulleri vardır. Bu usullerin en meşhurlarını ve klâsikleşmiş olanlarını yazıyorum:

1 — Herhangi bir işe, meselâ bir kapıcılığa, bir odacılığa girmek istiyen saf bir adamcağızı ele alalım. Zavallıyı kollıyan dolandırıcılardan biri, yolunu bulup onun ile ahbab olur. Lâf arasında, tabiî yüksekten atıp tutar. Bizim kurbanlık koyun da, mal bulmuş mağribî gibi. derdini hemen açmakta gecikmez. Dolandırıcı biraz naz ve istiğna gösterdikten sonra sorar:

— Temiz yatak ve yorganın var mı?

— Var. Olmasa bile tedarik ederim. Sen bana hayırlı bir iş bulduktan sonra...

— Benim dostlarımdan bir apartıman sahibi (veya bir müessese müdürü) var. Ona da böyle bir adam lâzım. Fakat, kendisi, yanına alacağı adamın namuslu olduğuna dair noterden musaddak bir sened istiyor. Bunu yapabilir misin?

Muhatabı hem şehrin yabancısıdır, hem de saftır. Onun için yapılacak olan noter senedinin mahiyeti hakkında bir takım sualler sorar. Dolandırıcı, haddî

(Devamı 10 uncu sayfada)

Yazan: Sabih Alaçam

Hırsızlık Ansiklopedisi

(Baştarafı 8 inci sayfada)

zatında pek basit olan bu işi büyülterek, bir ahbabın yardımına ihtiyaç gösterecek bir şekilde izah eder. Muhatabı, pek tabiî olarak, gene onun, yardımını diler, kendisine bu iyiliğin yapılması için yalvarır, yakarır, ondan sonra, masraf hesaba başlanır. Eh, o da çok değildir! Ayda otuz. kır kliralık bir ış için beş, altı lira harcanmaz mı? Masraf miktarı, adamına göre daha da yüksek olabilir!

Bu tarzda mutabakat hâsıl olduktan sonra dolandırıcı senedi yapmağa notere, iş arıyan adam da temiz yatak yorgan tedariki için çarşıya giderler. Muayyen saatte, mevhum apartımanın mevhum sahibine veya tanıdık müessese müdürüne gitmek için bir iskelede filân buluşurlar. İyi yürekli bir hami rolü oynıyan dolandırıcı birdenbire telâşlanır:

— Aman, deme, cüzdanımı evde unutmuşum. Sana zahmet amma bize kadar gidiver. Hanıma söyle, bana on lira göndersin. Dur, bir kâğıda adresimi de yazayım. Haydi, çabuk gel, beni fazla bekletme!

Muhatabı, hamisine küçük bir hizmette bulunmak fırsatı çıktığına memnun, eline tutuşturulan pusulada yazılı olan adrese koşar adımla yollanır. Fakat bu adres, çapraşık bir yeri göstermektedir. Bulunması pek kolay olmaz, bulunsa bile, karşısına çıkan, zavallı adamcağızı tersliyerek sepetler. Biçare, iskeleye geldiği zaman ne hamisini görür, ne de orada bıraktığı yatak ile yorganını!

2 — Dolandırıcıların meşhur usullerinden biri de başkasına aid olan bir ev veya arsayı, kendi malı imiş gibi satmaktır. Herhangi bir evi satmak, arsayı satmaktan biraz daha zordadır. Çünkü içinde oturan kiracı veya hakiki mal sahibi, müşterinin yapacağı bir temasla foyayı meydana çıkarabilir. Fakat arsa için bu tehlike varid değildir. Evin okutulmasına gelince, dolandırıcılar, boş veya kiralık olan meskenleri seçerler.

Eğer, ev kiralık ise, tutacağız bahanesile evvelden anahtarını alırlar. Sonra, o civarda verilen randevuya giderek adamcağızı alır, gezdirirler. Fiat meselesinde hiç mızıkçılık, tamahkârlık etmezler. Zavallı müşteri de böyle bir fırsatı kaçırmak istemez. Birkaç yüz lira olan pey parasını hemen oracıkta bile verir. Ondan sonra, işi yoksa, tapu kapısında ev veya arsa mal sahiblerini bekliyedursun!

3 — Elmas tacirleri gibi, mücevherat üzerinde muamele yapan dolandırıcılar da var. Meselâ, zengin ve ihtiyar bir kadıncağız, elinde bulunan kıymetli bir pırlantayı satmak istiyor. Bunu haber alan dolandırıcılardan biri kapıya dayanır. Pek nazik bir eda ile ziyaret maksadını anlatır

«— Müsaade ederseniz, mücevheri göreyim.»

Der. Ayağa kadar gelen böyle kibar müşteri reddedilir mi, hiç? Herife ikramda da kusur edilmeden mücevher ortaya çıkartılır. Lâkin fiat meselesinde o gün uyuşulmaz. Kibar müşteri tereddüd eder. Hususî kuyumcusunu getireceğini veya bu işlerde daha fazla kompetan olan arkadaşına da pırlantayı göstereceğini söyler ve ertesi günü için ikinci bir randevu rica eder, gider.

Ertesi günü, kibar müşteri, arkadaşı beraberinde tekrar çıkagelir. Pırlanta, yeniden gözden geçirilir. Fakat, neticede uyuşulmaz. İstenen fiat çok görünür.

Bir müddet sonra diğer bir müsteri zuhûr ederse, yahud pırlanta bir kuyumcunun eline geçerse, seyredin, siz kopacak olan kıyameti. Mal sahibi olan zavallı kadıncağıza:

«— Bayan, sen delirdin mi? derler. Bu ne elmas, ne de pırlanta! Adi taş! Çıldırdın ise, o başka!»

Çünkü, kibar müşteri ilk geldiği gün, bu gibi işlerde çok meleke sahibi olduğu için, pırlantanın şeklini; en küçük hususiyetine varıncıya kadar hafızasına nakşetmiş ve ertesi güne kadar da adi camdan bir aynini hazırlatmıştır. İkinci ziyarette ise, el çabukluğu veyahud dalgınlık yüzünden, pırlanta cebe inmiş, kadife mahfazanın içine cam taş konmuştur!

(Arkası var)

zarfçılık ve tavcılık

İstanbulun üç meşhur zarfçısı arama provası yaparlarken haberleri olmadan alınan bir resim

— 6 —

Zarfçılık

Zarfçılık, hariçten gelen herhangi bir yabancıyı kolliyarak parasını çalmaktır. Fakat, zarfçılığın kendisine mahsus bir tarzı, bir hususiyeti vardır. O şehrin yabancısı olan adamın karşısına çıkan zarfçı, bir yerin adını vererek, burayı nasıl bulacağını sorar. Muhatabı, kendisinin de yabancı olduğunu söyler. O zaman zarfçı:

— Nerelisiniz? der.

Adamcağızın verdiği cevaba göre, meselâ İzmirli ise Manisalı, Bursalı ise Orhangazili veya şuralı, buralı olan zarfçı ahbablığı ilerletir. Birbirlerine ne için seyahate çıktıklarını anlatırlar. Şehri beraber dolaşmağa başlarlar.

Zarfçının, onları takib eden bir arkadaşı vardır. Bu, vaziyeti kollar. Müsaid bir yere gelindiğini görür görmez, yere içi eski Rus paralarile veya tedavülden kaldırılmış diğer ecnebi banknotlarile dolu kocaman ve şişkin bir zarf atar, gider. Fakat, hakikatte gene onları gözetlemekte ve takib etmektedir.

Zarfçı, yere düşen zarfı hemen koşup kapar. Arkadaşına göstermeden cebine atmak ister. Fakat yanındaki bulunan taşralı adam, hâdiseyi merak etmiştir.

Tabiî:

— Nedir o?

Diye sorar ve aldığı sudan cevaba kanaat etmez, beraber gezdiklerini, artık arkadaş olduklarını ileri sürerek zarfı görmek ister. İçinde para olduğunu anlayınca ve kıymeti iştiraiyesini kaybeden ecnebi paralarının üstüne konan birkaç Türk lirasını da farkedince bu kısmının üzerinde kendi hakkını da bulunduğunu anlatır. Nihayet, iki ahbab çavuşlar tenha bir yere gidip gayibdan gelen bu serveti yarı yarıya paylaşmak kararını verirler. Tam bu işi yapacakları sırada, zarfçının arkadaşı karşısına çıkıverir. Yarı ağlıyarak, yarı tehdid ederek parasını kaybettiğini, kendilerinden şüphelendiğini ve üstlerini arıyacağını söyler. Böylece başlıyan münakaşada, zarfçı inkâr yolunu tutar, Buldukları para dolu zarfı gûya ele geçirtmemek için, bir ara, yeni arkadaşına, saf taşralıya verir. Sonra, parasını kaybeden adama:

— Madem ki paranın bizde olduğunu söylüyorsun, üstümü ara, der!

Tabiî bir şey bulunmaz. O zaman da

(Devamı 10 uncu sayfada)

Sabih Alaçam

Hırsızlık Ansiklopedisi

(Baştarafı 8 inci sayfada)

parasını kaybettiğini iddia eden, hariçten gelen adamı aramak ister. Gene gürültü başlar. Nihayet onun kendi cüzdanı ortaya çıkartılır. Hep beraber paralara bakılır. Bu sırada sahibi görmeden paralar yerlerini değiştirmiş olurlar. Zarfçı, arkadaşına, yavaşça:

— Sen savuş, otelde buluşalım. Paralar elden gidecek. Bu adam yakamı bırakmıyor. Paralarının şimdi de bende olduğunu iddia ediyor, der.

Bu muhavereler esnasında karakola gitmek lâfları ortaya atılır. Ellerine geçen serveti kaybetmemek için biçare taşralı hemen savuşmağa bakar. O, bedavadan gelen servetin hülyasını yapadursun, zarfçılar da buldukları avı paylaşmağa koyulurlar.

Burada, okuyucularımızın bu yazı ile birlikte gördükleri enteresan bir resim hakkında izahat vereceğim:

Bu resim, meşhur Vehbi, Sarı İhsan ve Arab Sabri adlarındaki üç zarfçı arama provası yaparlarken alınmıştır. Ortada bulunan Sarı İhsan, enai rolündedir. Sağdaki Vehbi, soldaki de Arab Sabridir. Her üç sabıkalının haberleri olmadan bu resim çekilmiştir! Fotoğraflarını okuyucularımızla beraber «Son Posta» da görünce hayret edeceklerdir!

Tavcılık

Çarşılarda, pazarlarda kelepir arıyan bazı açıkgözler vardır. İşte, bu açıkgözleri faka bastıranlara tavcı denir. Tavcılığa kurban gidenleri tarif etmek istersek, kendilerini Eflâtun zanneden bu kuş beyinliler, «Dimyata pirince giderken, evdeki bulgurdan olanlar» dır diyebiliriz!.

Tavcılık ta tek başına yapılmıyan, muhakkak başkalarının yardımına ihtiyaç gösteren, hattâ «şeriki cürüm» leri mebzul olan bir hırsızlık nevidir.

Kelepir peşine düşen açıkgölzer ,altın saat, pırlanta yüzük, küpe gibi ziynet eşyasını yok pahasına kapatmak için, dükkânlara uğramazlar, başları sıkılmış adamlrı akılları sıra kollarlar. Halbuki asıl kollanan kendileridirler.

Tavcılar, arkadaşlarının birinin eline, altın suyuna batırılmış bakırdan bir yüzüğü, tabiî üstündeki taşları da cam olmak şartile, tutuştururlar. Bu sırada bir başkası da bizim açıkgözün yanına yaklaşır. Meselâ Yahudi taklidi yaparak:

— Şu adamı görüyor musun? der. Elinde birkaç yüz lira değerinde bir yüzük var. Fakat kendisi bu kadar kıymetli olduğunu bilmiyor. Yanına sokuldum. Lâkin, Musevi olduğumu anlar anlamaz, aldanırım diye bana açılmadı. İster isen, bu kelepiri kaçırmıyalım. Benim yanımda elli lira var. Üste, sen de para koy ve pazarlığa giriş. Böylece yüzüğü kapatalım. Sonra gider, satar, parasını paylaşırız!

Bizim sözüm ona açıkgöz geçinen safdil, mal bulmuş mağribî gibi, tavcıların arasına karışır. Onlar, pazarlık ededursunlar, birkaç kişi daha peyda olur. Bunlar da, yabancı kimseler değillerdir. Sizin anlıyacağınız tavcıların kızıştırıcılarıdır. İçlerinden biri yüz lira lâfını işitir işitmez, yüzüğü muayeneden geçirir. Sonra, sahibine dönerek:

— Ben yüz beş lira veriyorum, der!

Bu sırada ikinci bir kızıştırıcı ortaya çıkar. O, yüz on lirada karar kılar. Derken bir üçüncü daha zuhûr eder. Yüzük, haraç mezad, yüz yirmi, yüz otuza kadar yükselir.

Bizim açıkgöz, bu tehalükü görür görmez, hemen zekâsını işletir. Böyle bir yağlı kuyruğu ne elden kaçırmak ister, ne de kimseyi ortak etmek. Kıymetli yüzüğün sahibine, yavaşça:

— Arkadaş, gel benimle, der! Sana yüz kırk lira vereceğim!

O nazlanır, beriki yüz elliye çıkar. Yüzüğü, sahibinden adeta zorla, yalvara yakara alır, paraları sayar.

Bu alışverişten herkes memnundur.

Vaktaki yüzük bir kuyumcuya gösterilir. Açıkgöze:

— İki liradan beş para fazla etmez, denir. İşte, o zaman Hanya ile Konya anlaşılır!

Açıkgözümüz de Polis Müdüriyeti 2 inci şube 3 üncü kısım memurlarına derdini anlatmağa koşar!

(Arkası var)

Manitacılar ve hünerleri

İstasyonlar, rıhtımlar, lokantalar ve muhallebici dükkânları ile evler bu çeşid dolandırıcıların çalışma yerleridir

İstanbulun maruf dolandırıcılarından

Mahmud Celâl — *Moruk Ali diğer ismile Halid* — *Şahin Nuri* — *Yorgi*

— 7 —

Manitacılar muhtelif tarzlarda çalışırlar. Manitacılığın esası, dolandırılacak adamı kandırmak ve bu suretle para ve eşyasını çalmaktır. Manitacıların kendilerine mahsus birçok hileleri vardır. Bunların belli başlılarını yazıyorum:

1 — Manitacılar, istasyonlarda, iskelelerde uzak yerlere gidecek olan saf insanları gözlerine kestirirler. İstasyonda ava çıkan manitacılara bavul lâzımdır. Tabiî bavulun içinde hiç bir eşya yoktur. Yalnız dolu olduğuna, icabında başkasını inandırmak için, bavula taş, kum gibi şeyler doldururlar.

Bu küçük hazırlıktan sonra yola çıkan manitacı, gözüne kestirdiği adamın yanına yaklaşır. Sağdan soldan lâf açar. Muhatabının nereye gittiğini, nereli olduğunu öğrenir. Kendi de bir sürü kurd masalları uydurur. Ahbablık, böylece yoluna girdikten sonra, iş, ona emniyet vermeğe kalır. Bunun da basit bir çaresi vardır. Manitacı, dost olduğu adama:

— Arkadaş, şu bavuluma bakıver, der ve gider. Vaktin müsaadesine göre on dakika, bir çeyrek, yarım saat kaybolur.

Trenin kalkmasına birkaç dakika kala tekrar istasyonda arzı endam eder. Saf köylü, manitacının bavulunu beklemiş, yerinden kımıldamamıştır. Tabiî, bu yüzden henüz biletini de almamıştır. Manitacı fırsatı kolladığı için ellerini cebine atar, para çıkartır gibi yapar. Sonra:

— Tren kalkacak. Mademki sen de biletini almadın. Para vereyim de bir tane de benim için alıver, der!

Muhatabı, şehrin yabancısı olduğu için, yeni arkadaşının bu teklifinden cesaretlenir. Kendisine, bavulunu bırakıp giden bu temiz yürekli adamdan şüphe etmek te aklına gelmediği cihetle:

— O zahmeti de sen yapıver. Buraları, zaten benden iyi biliyorsun. Ayağına da çabuk bir adamsın. Kendi bilet paramı da sana vereyim, olmaz mı? cevabını verir.

Manitacının beklediği, zaten bu teklifdir. Adamcağızın uzattığı paralar bir elinde, kendi parası diğer bir elinde kirişi kırar... Bizim köylü, işi yoksa bekliyedursun!

2 — Daha usta manitacılar, Kudüsteki ağlama taşına gitseler, orada da dünyalığı doğrultacak cinsten olan adamlardır. Çünkü, icab ettiği zaman ağlamasını pek iyi becerirler.

İşte, bu nevi manitacılar, istasyonda birisini gözüne kestirdiler mi, gözlerinden horhor çeşmesi gibi, yaşlar akıtarak zavallının yanına yaklaşırlar. Bu suretle acıklı tefrîlâtını şimdi öğreneceğiniz bir ahbablık başlar. Adamcağız, yanıbaşında hüngür hüngür ağlıyan koskoca bir adamın derdini merak etmiştir tabiî... Onun için, merakla sorar:

— Ne var oğlum, neden ağlıyorsun?

(Devamı 10 uncu sayfada)

Yazan: **Sabih Alaçam**

(Başlarafı 8 inci sayfada)

Hırsızlık Ansiklopedisi

— Ah, sormayın, ah... Az evvel babam ölmüş. Şimdi haber aldım. Halbuki (...) ye gidecektim. Tabiî şimdi kalmak icab ediyir. Bu yüzden biletimi değiştirmeğe geldim. Kederimden, adeta fenalaştım. Biraz kendime gelmek için buraya oturdum. Ah, babacığım, ah...

Arkadan gene ağlama faslı başlar. Sonra da teselli faslı gelir. Lâf böylece uzar. Artık, işin tam kıvamına geldiğini çakan manitacı ağız yapmakta gecikmez:

— Babamın, bana bir vasiyeti vardı. Ölümümden sonra, karşına ilk çıkan adama, giydiğim elbise ve çamaşırları hediye et. Hattâ ayrıca bir lira da harçlık ver. Beni rahmetle yâdettir, der.

Manitacının sözlerini duyan saf ve fakir muhatabı, için için sevinmeğe başlar. Gurbet elinde karşısına çıkan elbise ve para kısmetinin verdiği neş'e ile mevhum pederin ruhuna peşin dualara başlar!

Beraber yola çıkılır. Bir müddet yürüdükten sonra, manitacı firara müsaid bir pasajın, yahud kendilerine yabancı olmıyan iki kapılı bir evin önünde durur. Adama:

— Sana şimdi elbise ve çamaşırları getireyim, lirayı da vereceğim, fakat bende ufak para yok. Beş liranın (veya on liranın) üstünü ver, der.

Adamcağız, vaziyetten şüphelenmediği için, yol parasından ayırdığı dört veya dokuz lirayı (beşlik veya onluğa kavuşacağım hülyasile) verir. Manitacı da bir kapıdan girer, öbür kapıdan çıkar, gidiş o gidiş...

3 — Manitacılar, bazan mahallebici veya lokantalara da musallat olurlar. İçeri girip filân yerden (ekseriyetle bir apartıman ismi vererek) bir tepsi baklava, yahud beş altı kap yemek istendiğini söylerler. Arkadan da şu tembihi yaparlar:

— Çırak ile on liranın üstünü de gönderin!

Manitacı bu sözü söyledikten sonra gider, gider amma yarıyolda çırağı beklemeğe başlar. Çocuk uzaktan göründü mü hemen telâşla yanına yaklaşır:

— Aman oğlum, der, kompostoyu unutmuşum. Beyefendiyi kızdırmıyalım. Koy şuraya yemek tepsisini. Nerede on liranın üstü? Komposto kaç kuruş? Al onun parasını da. Haydi ben seni burada bekliyorum. Koşa koşa git, gel.

Çırak, beyefendi kızdığı takdirde bahşiş alamıyacağını düşünerek dörtnala yeniden dükkânı boylar. Komposto tabağı elinde, geri döndüğü zaman da yolu şaşırıp yanlış geldiğini zanneder. Çünkü, ortada ne tepsi vardır, ne de on liranın üstünü alan adam!

4 — Bazan da, erkeklerin bulunmadığı, saf ve ihtiyar annenin veya ablanın yalnız kaldığı bir saatte, her hangi bir evin kapısı çalınabilir. Ziyaretçi şu suali sorar:

— Burası ... nin evi mi?

— Evet.

— Sizin dışarıda neniz var?

— Oğlumuz.

— İşte ben de onun için geldim. Oğlunuzun arkadaşıyım. Size bir haber vereceğim amma telâşlanmayın.

Bu başlangıçtan sonra telâşlanmamak mümkün mü? Manitacı rica ve minnet ile içeri alınır. Sonra meselenin ne olduğu anlaşılır: Gûya, beraber geliyorlarmış. Yolda bir kaza olmuş. Oğulları hafif yaralanmış. (...) hastanesine kaldırılmış. Kolunu alçıya alacaklarmış. Arkadaşı eve haber verme demiş amma, bunun içi rahat etmemiş. Aynî zamanda 18 lira 32 kuruş ta masraf etmek lâzım imiş. (Kaza olan mahal, adı verilen hastane o şehre yakın bir yerdir. Fakat ihtiyar bir kadın için hemen gitmek imkânı tabiî yoktur. Söylenilen para mikdarı da kimsenin şüphelenmemesi için kesirli dir.)

Bu sebeble istenilen parayı, evdeki kadıncağız kimin ile göndereceğin düşünür. Fakat, ziyaretçi, lâf arasında tekrar oraya döneceğini söylemiş ve bir kat ta yeni esvabı evde varsa götürmek için onu da istemiştir.

Kendisine, esvab ve paralar teslim edilen manitacı, böylece caddeyi tutar.

Ertesi günü de, ihtiyar anne, Polis müdürlüğü merdivenlerini tırmanır!

(Arkası var)

Papelciler, defineciler, dızdızcılar, kumarbazlar

Papelciler hemen hemen hiç kalmamış gibidir, kumarbazlar da çok azalmıştır

Dolandırıcı, papelci Şaşı Enver

Dolandırıcı kumarbaz İzmirli İhsan

Dolandırıcı ve dızdızcı Mehmed Ali

Gece hırsızı Mehmed Emin

— 7 —

Papelcilik: Papelciler polisin gözünden uzak bulunan sokaklara, köşe başlarına «alât ve edevatları» nı getirip sergiyi kurarlar. Papelcilerin «alât ve edevat» ı neden ibarettir biliyor musunuz? Bir şemsiye ile üç tane iskambil kâğıdı.

Papelcilik de, yankesicilik gibi, zarfçılık gibi «şeriki cürüm» e ihtiyaç gösteren bir hırsızlıktır. Şemsiyeyi idare eden adama bir yardımcı lâzımdır. Bundan başka müşteri rolünü oynıyacak bir ortağı ve bir iki gözcüyü de kadroya ithal eylemek icab eder.

Bu suretle birleşen papelciler, kendilerine uygun tenha bir sokak, bir köşe başı seçtiler mi hemen faaliyete geçmenin çaresine bakarlar. Şemsiyeyi açıktan sonra ortaya üç iskambil kâğıdı çıkarırlar. Bunların ikisi boş, biri doludur. Misal olarak papazı, kızı, bacağı alalım. Papaz dolu olsun, diğerleri de boş. tezgâh böylece kurulduktan sonra, içlerinden biri gelip geçenlerden avanak olanları tavlamağa başlar.

— Bire beş kazanıyor, lirayı veren beş kâğıd alıyor, gibilerden...

O böylece bağıra dursun, diğer bir papelci de müşteri imiş gibi şemsiyenin önüne düşer. Lirayı verir, dolu olan kâğıdı seçer. Meselenin hüner tarafı buradadır. Papazı dolu olarak kabul etmiştik, değil mi? Bu kâğıdın ucu kırıktır. Meselenin künhüne vâkıf bulunan papelci kâğıdlar tersine çevrildikten sonra onu hemen seçer ve gûya da beş lirayı kazanır.

Gelip geçenlerden şemsiye başına birikenler, bu kârlı alış verişi görünce iştahlanırlar tabii... Onların arasında gûya açıkgöz olanlar varsa, yahud kendilerinde böyle bir maharet tevehhüm edenler bulunuyorsa papazın kırığına mim koyduktan sonra lirayı feda ederler. Papelciler, zavallının neş'esini kaçırmamak ve kendi kârlarını da tek liracığa inhisar ettirmemek için onu el elden yere çalmazlar. Bir alıp beş verirler. Bu sefer cüzdandan beşlik çıkar, onluk çıkar... Bu akıllı müşteri papazın kırığına dikkat ettiği için gene kazanacağına emindir. Para şemsiyenin üstüne konur. Üç kâğıdı eline alan papelci, kaş ile göz arasında papazın kırığını düzeltir. Onun yerine kızı, yahud bacağı kırıverir. Bizim sözüm ona açık göz, kırık kâğıdı papaz zannettiği için ona el atar. Beşlik yerine onluk, onluk yerine ellilik tahayyül ederken hava alır... Ona:

— Ne yapalım, kısmetin bu kadarmış, derler.

Öyle ya, oyun bu, kaybetmek te var, kazanmak ta! Adamcağız, biraz mızıkçılık edecek olursa!

— Lirayı atıp beşliği kıvırmak tatlı mı idi, babalık? diye üstelik paparayı da yer; çaresiz boynunu büküp, caddeyi tutmak mecburiyetinde kalır. İşi daha uzatacak olsa, o bir kişidir, karşısındakiler dört, beş... Polise haber vermeğe kalksa, karakola gidinciye kadar papelciler de caddeyi tutarlar...

Bereket versin ki, bugün zabıtanın sıkı tedbirleri yüzünden papelciler hemen hemen hiç kalmamış gibidirler.

Definecilik: Bu nevi hırsızlığı meslek edinmiş olanlar bilhassa taşradan gelenleri kollarlar. Piyasa yerlerinde, kahvelerde dolaşırlar. Ellerine bir av geçirdiler mi, onun ile hemen ahbablığı yoluna koyarlar. Bu ahbablık bir hafta, on gün kadar hâdisesiz devam eder. Sonra, iş, sırrın açılmasına kalır. O zaman, definecinin bir de arkadaşı ortaya çıkar. Bu nisbeten az yaşlıdır. Toraman olanı, taşralı ve paralı ahbabına:

— Bizim çocuk, der, kilise tamiratında (yahud eski bir konağın yıkılmasında) çalışıyordu. Temel açılırken, (yahud eski bir duvar delinirken) bir yığın para bulmuş. (Yahud külçe külçe altınlar) bunlardan birini bana verdi. Tanıdık bir kuyumcu var. Ona gidip gösterdim, hâlis altın birader: Tam 18 ayar... Fakat bunları ortaya çıkaramıyoruz, korkuyoruz. Sizin gibi sır saklamasını bilir bir ahbabımız olsa, mesele yok.

Bu sözlere muhatab olan, bahis ile, hemen alâkalanır. Nümune malı görmek ister. Cepten binbir itina ile çıkarılan ve bir serkıldoryan sigara kutusu büyüklüğünde olan define nümunesi ortaya konur.Bu parça hâlis bakırdır. Yalnız uç tarafına birazıcık altın karıştırılmıştır. İnce bir eğe ile, kâğıdın üstüne, külçenin altınlı ucundan altın zerreleri dökülür. Bunu alan zat, soluğu kuyumcuda alınca, sevincinden deliye döner! Çünkü, kâğıddaki tozlar, hakikaten 18 ayar altındır.

Ondan sonra pazarlık faslı başlar. Bu alış verişten her iki taraf ta memnundur.

Zira, defineyi alan beş yüz, bin lira vermek suretile kırk, elli bin lira kazanacağına kanidir; defineciler de paraları ceplerine indireceklerine!

Lâkin, müşterinin sevinci çok sürmez. Gittiği kuyumcu külçenin ne idüğünü söyleyiverir. O vakte kadar atı alan Üsküdarı geçmiştir amma müdüriyet ikinci şube 3 üncü kısım memurları bu kabil atları alanları Üsküdardan değil, Bağdaddan bile çevirmesini bilirler!

Dızdızcılık: Defineciliğin eşidir, diyebiliriz. Yalnız, dızdızcılar, defineciler gibi para bulduk, palavrası yerine tek lirayı çift yapıyoruz, yalanını kıvırırlar! Sözüm ona bir de makineleri vardır. Bu, alelâde tenekeden yapılmış müstatil bir kutudan başka bir şey değildir. Bir uçtan sokulan lira, diğer uçtan iki tane olarak çıkar. Halbuki mesele el çabukluğundan başka bir şey değildir. Paranın altına, yeni bir lira konmuş ve bunu gûya makine doğurmuştur!

İlk tecrübe günü, liralar çiftleştirilir. Ertesi günü sıra beşliklere, onluklara gelir. Amma ikinci tecrübedeki kazayı hiç sormayın! Onluk yerine, makineden simsiyah, buruşuk bir kâğıd çıkıverir. Sebeb? Eczalar fazla gelmiş, para yanmış! Vermezse mabud, ne yapsın Mahmud!

Kumar: Biliyorsunuz ki menfaat mukabilinde kâğıd oynamak, oynatmak kanunen yasaktır. Buna riayet etmiyenleri, hususî ve umumî yerlerde kumar oynatanları ve oyundan ganyot alanları zabıta takib eder ve kumarı meslek edinenleri de mahkemeler cezaya çarpar.

Kumarbazlar da son zamanlarda, epeyce azalmıştır.

Hırsızlık ansiklopedisi bitti.

Son söz olarak, bizi bu kabil şerirlerden muhafaza eden Türk polisine teşekkür ediyorum.

— SON —

Sabih Alaçam